

JUMESTUSKUNSTNIK III

EESSÕNA

Jumestuskunstnik III kutsestandard on asjaomaste institutsioonide poolt kokkulepitud nõuete kogum töötajale esitatavatest oskustest, teadmistest ja vajalikest isikuomadustest.

Kutsestandardi kavandi koostas Ilu- ja Isikuteeninduse Kutsenõukogu juurde moodustatud jumestajate tööriühm koosseisus:

Iiona Järve	Füüsilisest isikust ettevõtja
Tiiu Luht	Eesti Rahvusooper "Estonia"
Kairit Nieländer	Füüsilisest isikust ettevõtja
Ivi Smeljanski	Teater "Endla"
Ene Viksi	Salong "Imidz"
Mare Bachman	Füüsilisest isikust ettevõtja
Tiina Leesik	Füüsilisest isikust ettevõtja
Katrin Sangla	Katrin Sangla Ilusalongi OÜ

Ajavahemikus 3.04 – 18.04.2000.a. viidi läbi kutsestandardi kavandi arvamusküsitlus Eesti erinevates piirkondades asuvates iluteeninduse ettevõtetes. Kavandiga tutvusid 43 ettevõtte esindajad.

Jumestuskunstnik III kutsestandardi lõppredaktsiooni koostamisel on eeltoodud tööriühm arvestanud kutsestandardi kavandi kohta arvamusküsitlusel tehtud ettepanekuid ja märkusi.

See kutsestandard on koostatud esmakordselt.

Kutsestandardi koostamisel on arvestatud CEDEFOP'i (European Centre for the Development of Vocational Training – Euroopa Kutsehariduse Arenduskeskus) poolt koostatud Euroopa Liidu liikmesriikide kutseoskuse nõuete võrdleva analüüsiga ja Soome kutse kvalifikatsiooninõuetega (näyttötutkintojen kuvaukset), Suurbritannia NVQ-de (National Vocational Qualifications – rahvuslikud kutse kvalifikatsioonid) kutseoskuse nõuetega.

Jumestuskunstnik III kutsestandard on kinnitatud 7. juunil 2000. a. Ilu- ja Isikuteeninduse Kutsenõukogu otsusega nr. 3.

Kutsestandard on registresse kantud ...

1 KASUTUSALA

- 1) töötajate kvalifikatsiooninõuete määratlemine
- 2) õppekavade, koolitusprogrammide väljatöötamine
- 3) eksaminõuete väljatöötamine, kutsekvalifikatsiooni tõendamine ja hindamine
- 4) aluse andmine rahvusvaheliste kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide võrdlemiseks

2 KUTSEKVALIFIKATSIOONISÜSTEEMI TERMINID

Kutsestandard – kokkulepitud nõuete kogum kutse või eriala konkreetsel tasemel vajalikest oskustest, teadmistest ja isikuomadustest.

Kutsekvalifikatsioonitasemed

Algtase – kutsealaste teadmiste ja oskuste nõue puudub; tööülesanded rutiinsed, ettekirjutatud; tööülesanne juhib töötajat; vastutus kaudne.

I tase – kutsealased teadmised ja oskused on omandatud kas läbi koolituse või pidevalt töötades; töö kellegi juhendamisel; toimetulek piiritletud tööülesannetega; vastutus oma tööülesannete ulatuses.

II tase – kutsealastele teadmistele ja oskustele lisandub vilumus; toimetulek erisuguste tööülesannetega; koostöövõime meeskonnas; vastutus tööülesannete täitmise eest.

III tase – kutsealane meisterlikkus; kutsealaste teadmiste ja oskuste edasiõpetamine; toimetulek keerukate ja vahelduvate tööülesannetega; valmisolek vastutuseks ressursside jagamise ja teiste töö eest.

IV tase – kutsealastele teadmistele ja oskustele lisanduvad juhtimisalased teadmised, oskused ja hoiakud; toimetulek paljude keerukate ja vahelduvate tööülesannetega muutuvates olukordades; vastutus ressursside jagamise ja teiste töö eest.

V tase – majandustegevuse valdkonna teoreetiliste aluste tundmine; toimetulek mitmekesiste menetlusviiside valdamist eeldavate tööülesannetega muutuvates ja ootamatutes olukordades; suur iseseisvus, vastutus analüüsimise, diagnoosimise ning otsuste tegemise ja nende elluviimise eest.

Kutseoskused

Üldoskused ja -teadmised – majandustegevuse valdkonnast lähtuvad nõuded üldistele teadmistele ja oskustele.

Põhioskused ja -teadmised – kutsepetsiifilised nõuded teadmistele ja oskustele.

Erioscused ja -teadmised – kutsepetsiifilised nõuded teadmistele ja oskustele, mis on seotud spetsialiseerumisega.

Lisaoskused ja -teadmised – soovituslikud teadmised ja oskused, mis toetavad ja laiendavad kutseoskusi.

3 STATISTILISED TÄHISED

Eesti Majanduse Tegevusalade Klassifikaatori¹ järgi kuulub jumestuskunstnik muu teeninduse alavaldkonda, juuksuri- ja iluteenindus, kood 930216.

Ametite Klassifikaatori² järgi kuulub jumestuskunstnik iluteenindajate ametirühma, kood 5141.

Kutsestandardi tähis fikseeritakse pärast kutsestandardite registri pidamise põhimääruse jõustumist

4 KUTSENIMETUS JA KUTSEKVALIFIKATSIOONITASE

Eesti keeles:	Jumestuskunstnik III
Inglise keeles:	Beauty Make-up Artist III
Vene keeles:	Художник визажист III

5 KUTSEKIRJELDUS

Jumestuskunstnik kavandab ja teostab jumestustöid. Jumestuskunstnik tunneb kaasaegseid jumestustooteid ja -tehnikaid ning moesuundi. Ta viib läbi näitlikke esitlusi ja koolitust. Jumestuskunstnik juhendab kutseala õpilaste tööd ja vastutab selle eest, ta võib juhtida teiste jumestajate tööd. Tema tööülesannete hulka kuulub klientidele jumestustoodete tutvustamine, müümine ja klientide nõustamine. Kutse eeldab suhtlemisvalmidust, koostöövõimet, korrektsust ja juhtimisoskust. Kutse nõuab loovust, kunsti- ja ilumeelt, värvitunnetust ja valmisolekut pidevaks enesetäienduseks.

Jumestuskunstnik võib töötada ilusalongis, televisioonis ja mujal.

Nõutav haridustase kutsekvalifikatsiooni tõendamisel on keskharidus.

Jumestuskunstnik III kvalifikatsioonitaseme omandamise eelduseks on kolmeaastane pidev töökogemus jumestaja II kvalifikatsioonitasemel, jumestaja esitlusmaterjali (portfolio) omamine ning kutseeksami sooritamine.

6 KUTSEOSKUSNÕUDED

6.1 Üldoskused ja -teadmised

- 6.1.1 Töökeskkonna ohutus
  - 1) töötervishoiu ja tööhügieeni nõuded
  - 2) töö- ja tuleohutusnõuded
  - 3) esmaabi andmine
  - 4) klientide turvalisus
- 6.1.2 Suhtlemispsühholoogia põhialused ja suhtlemisoskused – kesktase (vt lisa A)
- 6.1.3 Pedagoogika põhialused
- 6.1.4 Keeleoskus (vt lisa B)
  - 1) eesti keel – kesktase
  - 2) üks võõrkeel – algtase

¹ Statistical classification of economics activities in the European Community (NACE) eestindatud versioon

² International Standard Classification of Occupations (ISCO-88) eestindatud versioon

6.2 Põhioskused ja -teadmised

6.2.1 Jumestus

- 1) näo anatoomia ja füsioloogia
  - 2) nahahaigused – algtase
  - 3) jumestus- ja ravikosmeetika põhilised keemilised koostisosad
  - 4) värvi- ja valgusõpetus
  - 5) jumestamise eripära päeva-, õhtu-, glamuur- ja fotojumestuse puhul
  - 6) jumestamise ajalugu
  - 7) jumestuse moesuunad
  - 8) jumestusalane terminoloogia
  - 9) jumestus- ja ravikosmeetikatooted, töövahendid, nende otstarve ja kulunormid
  - 10) näonaha ettevalmistamine jumestuseks
  - 11) näo analüüs
    - a) naha tüüp
    - b) naha alatoon
    - c) silmad
    - d) näo kuju
    - e) huuled, nina
  - 12) jumestustoodete valik vastavalt naha tüübile
  - 13) värvianalüüs ja värvitoonide valik
  - 14) jumestustoodete pealekandmise tehnikad
  - 15) näo modelleerimine
  - 16) kunstripsmete kinnitamine
  - 17) töö kavandi tegemine ja jumestuse täpne teostamine kavandi järgi
  - 18) fantaasia- ja stiliseeritud jumestustööde teostamine
  - 19) kaasaegsed jumestustooted ja -tehnikad, nende esitlus
  - 20) jumestusteipide kasutamine
- 6.2.2 Joonistamise oskus – algtase
- 6.2.3 Jumestustoodete tutvustamine ja müügitöö – kesktase
- 6.2.4 Kulmude ja ripsmete värvimine püsivärvidega
- 6.2.5 Kulmu kuju korrigeerimine
- 6.2.6 Kүүnte dekoreerimine
- 6.2.7 Soengu korrastamine
- 6.2.8 Lihtsamate soengute kujundamine
- 6.2.9 Klienditeenindus (vt lisa C)
- 6.2.10 Juhendamisoskus
- 6.2.11 Kutseoskuste edasiõpetamine
- 6.2.12 Jumestustöö korraldamine ja juhtimine

6.3 Lisaoskused ja -teadmised

- 6.3.1 Näo- ja kehamaalingute kavandamine ja teostamine
- 6.3.2 Stiili kui terviku loomine

7 KEHTIVUSAEG

Kutsestandard kehtib 4 aastat. Vastavalt vajadusele võib standardit muuta enne standardi kehtivusaja lõppu.

8 KINNITAJA

Jumestuskunstnik III kutsestandardi on kinnitanud Ilu- ja Isikuteeninduse Kutsenõukogu alljärgnevas koosseisus:

Ene Kattel	Eesti Kosmeetikute ja Juuksurite Ühendus
Merike Ivask	Eesti Rahvusvaheline Kosmeetikute Ühendus
Külliki Piatecki	Eesti Kosmeetikute Liit
Kalli Oja	Iluteenindajate Ühing
Kairit Nieländer	Eesti Grimeerijate ja Jumestajate Ühendus
Üllari Ots	Eesti Massööride Liit
Peep Kirsima	Eesti Linnade Liit
Manus Laasma	Eesti Tarbijakaitse Liit
Ene Saar	Eesti Teenindus- ja Kaubandustöötajate Ametiühing
Helle Aruniit	Riigi Tarbijakaitseamet
Malle Kindel	Sotsiaalministeerium
Mati Kask	Haridusministeerium
Tiia Tali	Eesti Kaubandus-Tööstuskoda

KONKREETSETE TEADMISTE JA OSKUSTE TASEMETE KIRJELDUSED

Algtase – mõistete, faktide ja põhimõtete teadmine; põhiliste praktiliste oskuste kasutamine.

Kesktase – mõistete ja faktide tõlgendamine ja võrdlus, seoste loomine; suure hulga hästi omandatud praktiliste oskuste kasutamine.

Kõrgtase – seostatud faktide alusel analüüsimine, prognoosimine, järeldamine, üldistamine, hindamine; sügava spetsialiseerumisega oskuste kasutamine tegevusvaldkonna ulatuses.

Lisa B

KEELTE OSKUSTASEMETE KIRJELDUSED

Alljärgnevat nõuet on lähtunud Eesti Vabariigi keeleseaduses kasutatavatest keeleoskustasemetest, laiendades samad nõuded võõrkeelele. Eristatakse kolme keeleoskustaset:

Algtase – keele piiratud suuline ja elementaarne kirjalik oskus. Isik tuleb toime tuttavates keelekasutusolukordades, saab aru selgest kõnest igapäevaelu puudutavatel teemadel, mõistab üldjoontes lihtsama teksti sisu ning oskab täita lihtsaid tüüpdokumente ja kirjutada lühikesi tarbetekste.

Kesktaase – keele suuline ja piiratud kirjalik oskus. Isik tuleb toime mitmekesistes keelekasutusolukordades, saab aru normaalse tempoga kõnest, mõistab raskusteta igapäevaelu kajastavate tekstide sisu, suudab kirjutada oma tegevusvaldkonda puudutavaid tekste.

Kõrgtaase – keele suuline ja kirjalik oskus. Isik väljendab ennast vabalt, sõltumata keelekasutusolukorrast, saab aru ka kiire tempoga kõnest, mõistab raskusteta keerulisemate tekstide sisu, suudab kirjutada stiililt ja funktsioonilt erinevaid tekste.

KLIENDITEENINDUSE ALASED OSKUSED JA TEADMISED

1. Teada ja mõista teeninduse kui olulise majandustegevuse valdkonna mõistet ja olemust
2. Mõista teenindamiseks vajaliku mõttekultuuri aluseid
3. Teada klienditeenindaja rolli, teenindaja tööks olulisi isikuomadusi ning viise nende arendamiseks endas
4. Omada teadmisi teeninduse korraldamisest
5. Teada ja osata kasutada erinevaid suhtlemistehnikaid nagu verbaalne- ja mitteverbaalne suhtlemine, kehtestav käitumine jms
6. Vallata hääletehnikat, osata kontrollida oma kõnemaneeeri, diktsiooni ja intonatsiooni
7. Osata toime tulla konfliktidega ning lahendada probleeme
8. Osata käsitleda kaebusi ja pretensioone
9. Mõista klienditeenindaja kui ettevõtte esindaja rolli, osata luua positiivset (esma)muljet
10. Osata reageerida positiivsetele ja negatiivsetele tundeavaldustele
11. Osata teenindada erivajadustega kliente: puuetega inimesed, vanurid, lapsed
12. Osata teenindada erineva kultuuritaustaga kliente
13. Osata paindlikult ja iseseisvalt tegutseda erinevates teenindussituatsioonides
14. Tunda viisakusreegleid ja kutse-eetika põhitõdesid
15. Teada oma vastutust klientide ohutuse ja turvalisuse eest ning osata tegutseda vastavalt olukorrale